

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
DRAUDIMO PROPAGUOTI KOMUNIZMĄ ARBA KITĄ TOTALITARINĘ SANTVARKĄ
VIEŠUOSIUOSE OBJEKTUOSE ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1436“
(TAP-18-1443) (18-10042(2))**

2018-09-13 Nr. NV-2427

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: siūloma nesvarstyti Lietuvos Respublikos draudimo propaguoti komunizmą arba kitą totalitarinę santvarką viešuosiuose objektuose įstatymo projekto Nr. XIIP-1436.

Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai Seimo nariai A. Ažubalis ir L. Kasčiūnas siūlo nustatyti, kad:

- paminklai, gatvių ar viešųjų erdvių pavadinimai, švietimo įst. pavadinimai, renginiai ir įvykiai (pvz, premijos, konkursai) negali įamžinti asmenų, organizacijų, įvykių ir datų, propaguojančių komunizmą arba kitą totalitarinę ideologiją ar santvarką (1940-1941 ir 1944-1990 sovietinę okupaciją/1941-1944 nacistinę okupaciją), ar kitu būdu tokią ideologiją ar santvarką propaguoti (įamžinti bet kokia forma);
- tai, kas negali būti pervadinta ar pakeista, turi būti išskeldinta iš viešųjų erdvių. Minėtų viešųjų objektų, kurie yra kultūros paveldo vertybės, pašalinimas būtų derinamas su KPD. Išimtis būtų taikoma karių palaidojimo vietoms ar memorialams, kadangi tai atskirai reglamentuojama dvišaliais susitarimais ir tarptautinėmis konvencijomis; taip pat objektams, eksponuojamiems viešose vietose kitu nei totalitarinės santvarkos propagavimo tikslu (vykdant meninę, šviečiamąją, kolekcionavimo, mokslinę arba panašaus pobūdžio veiklą);
- viešųjų objektų, kuriems būtų taikomas toks draudimas, sąrašą sudarytų Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras;
- šį sąrašą tvirtintų Vyriausybė, kuri taip pat turėtų numatyti valstybės biudžeto lėšų šio Įstatymo projekto įgyvendinimui (tai apimtų ir LGGRTC finansavimo didinimą, ir lėšas objektų pervadinimui ar iškėlimui);
- teikiamas Įstatymo projektas įsigaliotų 2018 m. liepos 1 d.

Teikiamo nutarimo projekto esmė: Siūlyti nesvarstyti įstatymo projekto Nr. XIIP-1436 dėl šių priežasčių:

- ✓ siūlomos nuostatos yra perteklinės: Administracinių nusižengimų kodekso 524 str. nuostatos jau nustato administracinę atsakomybę komunistinių simbolių platinimo ar demonstravimo santykių srityje;
- ✓ Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų statymo 9 str. 2 d. jau nustatyta, kad gatvėms, pastatams, statiniams ir kitiems savivaldybių teritorijose esantiems jų nuosavybės teisės objektams pavadinimai suteikiami /keičiami savivaldybių tarybų sprendimais;
- ✓ siūlomų reglamentuoti klausimų dalis jau reglamentuoti Kultūros ministro 2016 m. geg. 2 d. įsakymu Nr. IV-354 „Dėl Užsienio valstybėms reikšmingo nekilnojamojo kultūros paveldo, esančio Lietuvos Respublikose, tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, kur numatytas informacinių lentelių prie atitinkamų kultūros paveldo objektų įrengimas.

Atitiktis Vyriausybės programai: Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Derinimas:

- Atkreiptinas dėmesys - Teisingumo ministerija ir Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras išvados nepateikė.
- Patikslinta pagal Vidaus reikalų ministerijos ir Užsienio reikalų ministerijos pastabas.

Dalykinio vertinimo išvada:

- Siūlome svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. 8 706 61 816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt